

BURGERPARTICIPATIE "SAMEN BOUWEN AAN BELEID"

HOE BETREKKEN WE BURGERS BIJ BELEID?

TERUGBLIK

- **Juli 2022** : Rekenkameronderzoek Inwonersinitiatieven
- **Juni 2023** : Startbijeenkomst Burgerparticipatie voor raad en steunfractieleden
- **November 2025** : meningvormende raadsvergadering op basis startnotitie van de griffie
- **Juni / sept. 2026** : Tussenstand Burgerparticipatie

WAAROM BURGERPARTICIPATIE?

Kern:

De burgers beter betrekken bij overheidsbeleid en besluiten

Verplicht op basis van Omgevingswet → nieuw beleid = aanvulling op Omgevingswet (Wet versterking participatie decentraal bestuur)

Vroeger:

Eerst plannen achter het bureau bedenken, dan pas inspraak organiseren

Gevolg: weerstand, beperkte keuzevrijheid, reactief

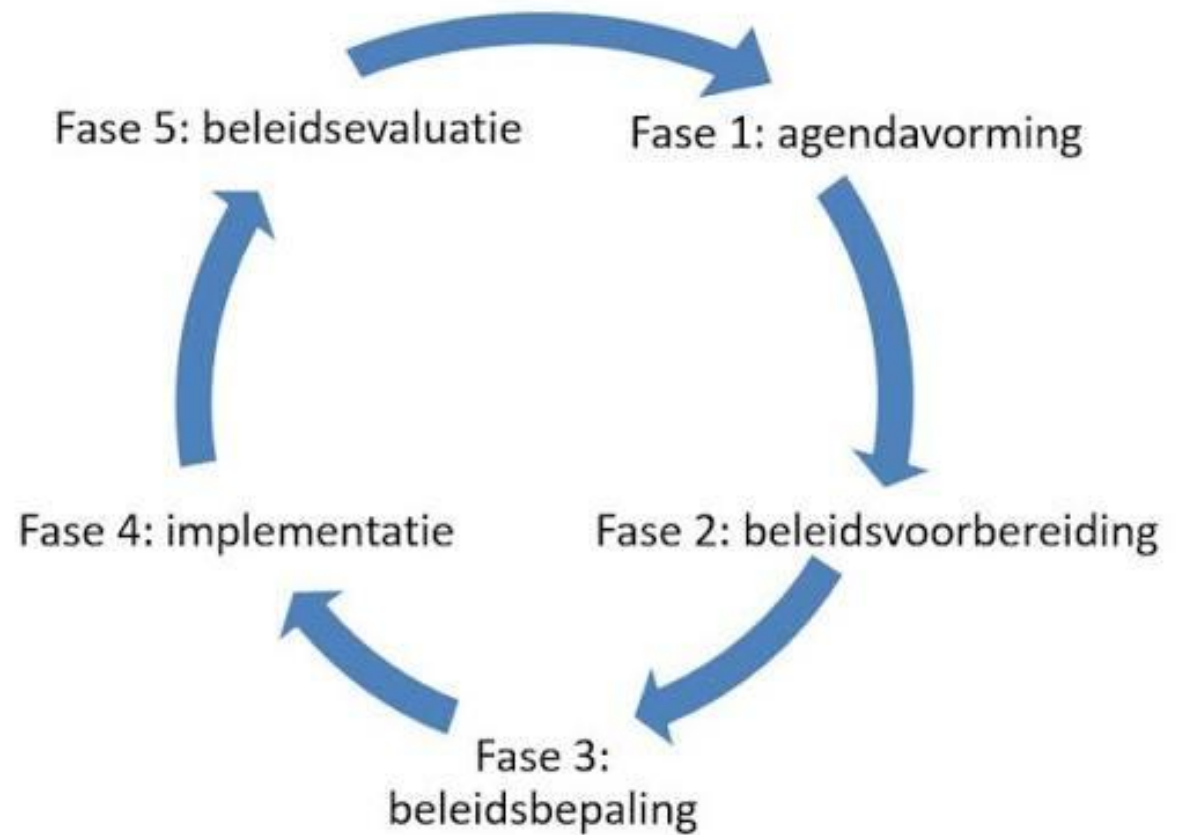
Nu steeds meer:

Van te voren de denkracht en kennis van de burgers ophalen

Gevolg: meer betrokkenheid, actief, meer keuzevrijheid, meer draagvlak, betere plannen en vertrouwen in de overheid en delen van verantwoordelijkheid

DE BELEIDSCYCLUS

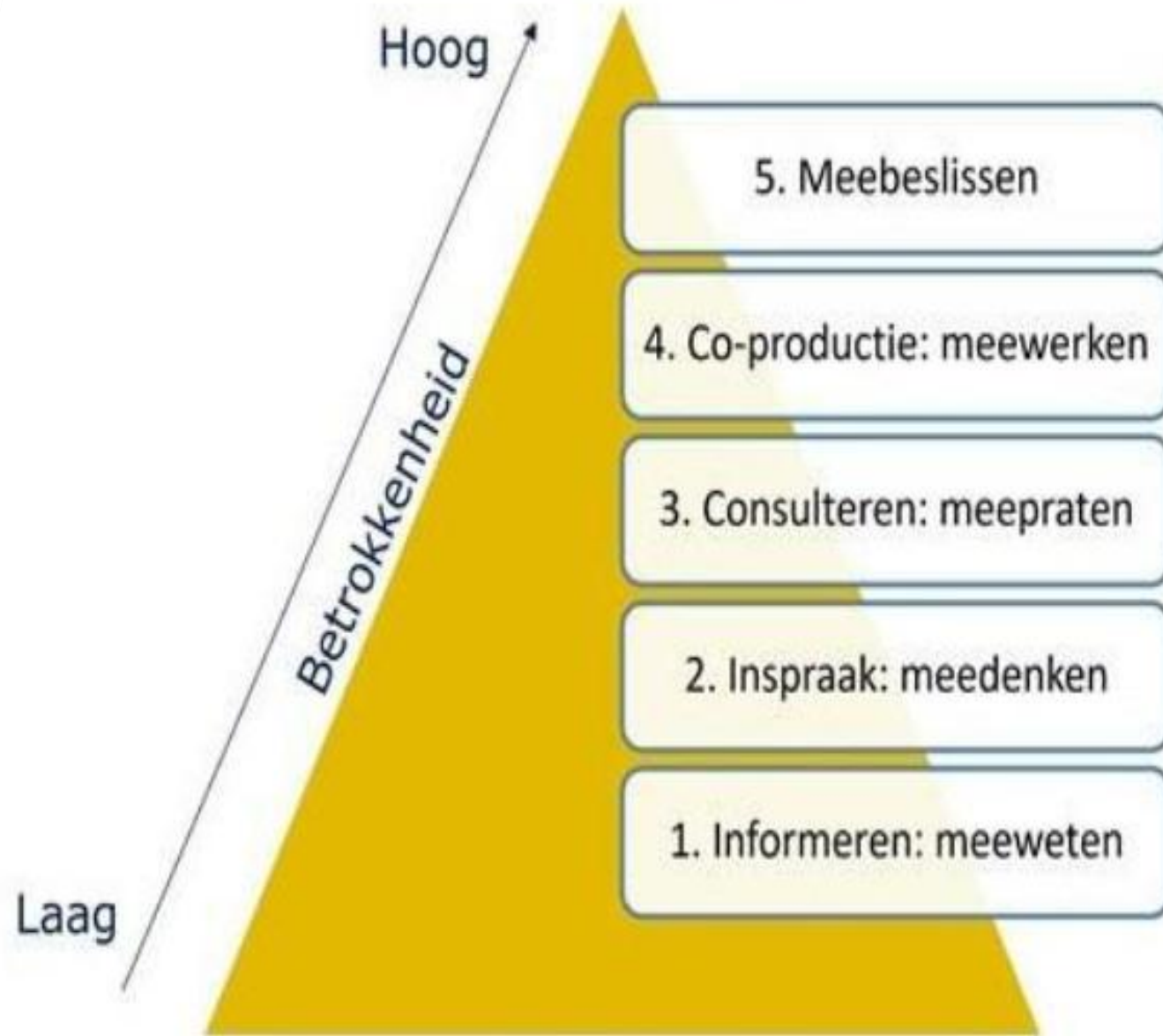
Burgerparticipatie kan bij elke stap
in het beleidsproces

Participatieladder

PARTICIPATIE NIVEAUS

- **Informatie:** De overheid informeert de burger (éénrichtingsverkeer).
- **Inspraak:** De overheid vraagt om een mening of reactie.
- **Consulteren:** Burgers mogen actief adviseren; de overheid reageert hierop.
- **Co-productie:** Overheid en burgers maken samen plannen (gelijkwaardig).
- **Meebeslissen:** Burgers hebben het uiteindelijke stemrecht/besluit.

WAT DOEN WE AL

- Participatietrajecten op basis van Omgevingswet (vaak ook door initiatiefnemer)
- Inspreekmogelijkheid bij gemeenteraad : 57x vorige raadsperiode
- Agendering voor raadsvergadering: 13x vorige raadsperiode
- Informatie en inspraakbijeenkomsten
- Inloopbijeenkomsten
- Adviesraad Sociaal domein
- Jongerenraad Achtkarspelen
- Digitaal platform denkmee.achtkarspelen.nl
- Dorpencoördinator
- Stipe.frl (gemeenten, provincie, doarpswurk, sport Fryslân, Keunstwurk) → ondersteunen burgerinitiatieven

Richting door gemeenteraad:

- 1. Experimenteren met burgerberaad**
- 2. Versterking rol kinderburgemeester**
- 3. Impuls jongerenraad**
- 4. Uitgangspunt is: geen referendum**

- a. Duidelijke spelregels
- b. Inclusiviteit en representativiteit
- c. Voldoende tijd en middelen
- d. Heldere rolverdeling
- e. Leren + evalueren
- f. Aansluiten bij bestaande structuren
- g. Ook Burgerparticipatiebeleid onderwerp van burgerparticipatie

UITDAGING: REPRESENTATIVITEIT

HOE BEREIK JE ZWIJGENDE GROEP?

ROOD	GEEL	GROEN	BLAUW
DOMINANT	INSPIREREND	STABILITEIT	ANALYTISCH
Drijvend	Extravert	Geduldig	Onderzoekend
Ambitieuus	Overtuigend	Betrouwbaar	Voorzichtig
Wilskrachtig	Verbaal	Attent	Systematisch
Doelbewust	Open	Beheerst	Precies
Probleemoplossend	Positief	Aimabel	Grondig
Daadkrachtig	Empathisch	Volhardend	Logisch
Competitief	Optimistisch	Goede luisteraar	Conventioneel
Krachtig	Creatief	Vriendelijk	Afstandelijk
Nieuwsgierig	Spontaan	Voorzichtig	Objectief
Direct	Gevoelig	Ondersteunend	Perfectionist
Initiatiefrijk	Inspirerend	Uitvoerder	Methodisch
Vastberaden	Heeft aandacht nodig	Behulpzaam	Analyseert
Ongeduldig		Loyaal	Volgt regels
Eigenzinnig		Voorkomend	Gestructureerd

WIE BETREKKEN WE?

- **Verenigingen van dorpsbelang (in oktober gesprek met dorpsbelang Twijzelerheide)**
- **Ondernemersverenigingen (in oktober gesprek met Business Club Buitenpost)**
- **Kinderburgemeester (eerste gesprek gevoerd, komt nog vervolggesprek)**
- **Jongerenraad (eerste gesprek gehad, komt vervolggesprek)**
- **Adviesraad Sociaal Domein**
- **Vragen geplaatst op denkmee.achtkarspelen.nl (ook publicatie op Sociale media en gemeentelijke pagina Feanster)**

ROLLEN VAN DE RAAD

1. Als bestuursorgaan (kaders stellen)	→ visie en verordening Burgerparticipatie vaststellen
2. Als kwaliteitsbewaker (controleren)	→ kwaliteitseisen aan participatieproces en controleert achteraf
3. Als initiatiefnemer	→ raad voert zijn eigen participatieproces
4. Als beoordelaar	→ inhoudelijke uitkomsten van het proces
5. Als bruggenbouwer	→ betrokkenheid tonen en zichtbaar geïnteresseerd zijn
6. Als bewaker	→ laten zien hoe participatie in besluitvorming is meegenomen

De verordening geeft spelregels voor burgerparticipatie. De uitvoering is een bevoegdheid van het college en heeft betrekking op collegebesluiten en raadsbesluiten.

Eén uitzondering: als de raad initiatiefnemer is, dan voert de gemeenteraad de Burgerparticipatieverordening uit.

RAAD ALS INITIATIEFNEMER: DE PUBLIEKE DIALOOG

Bij onderwerpen:

1. die voor burgers belangrijk zijn
2. waarbij het vraagstuk nog niet helemaal helder is of verdieping vraagt
3. met verschillende invalshoeken en dimensies
4. met een uiteenlopende groep belanghebbenden
5. waarvoor de raad ruim de tijd kan nemen
6. met een grote beleidsvrijheid

*IDEE: ÉÉN KEER PER 4 JAAR PAKT DE RAAD EEN ONDERWERP OP OM ZELF INITIATIEF TE NEMEN
TOT BURGERPARTICIPATIE*

BELANGRIJK

- Luister
- Uitnodigende houding
- Toon oprechte interesse
- Vraag door
- Discussieer
- Visualiseer
- Verbaal en non-verbaal open
- Respectvol

**DAT REGEL JE NIET
MET EEN VISIE EN EEN VERORDENING**

VOORUITBLIK

- 30 oktober 2026 → beëindiging burgerparticipatietraject
- Byld 3 december 2026 → raad informeren over participatieproces, inzet nieuwe participatie-instrumenten, impuls kinderburgemeester, jongerenraad, digitaal platform
→ uitdaagrecht / 'right to challenge'
- Oerlis 14 december 2026 → concept-visie en concept-participatieverordening worden besproken
- Beslút januari 2027 → vaststelling visie en verordening